DOBRI ODNOSI MED SOROJENCI

In kaj lahko storimo starši

Darja Barborič Vesel

13.10.2026

Sestre in bratje – Blagoslov ali prekletstvo

Družine si ne izberemo, kljub temu so vezi z njo pomembne za vso življenje. Prijatelji in znanci nam polnijo življenje, lahko pa jih izbiramo, zamenjamo. Sorojenci grejo z nami skozi vse življenje, vključeni so vsaj v vse pomembne dogodke (poroka, pogreb,..). Pri dogodkih smo skupaj, tudi če nismo v dobrih odnosih, najboljši prijatelji in podobno.

Poznamo dve vzgojni metodi, ki dejansko preverjeno delujeta (po svetu in ne glede na okoliščine). **Zgled in izkušnje** - če želimo otroke kaj naučiti. Sorojenci so v tem primeru izkušnja. So nekaj kar potrebujejo, ampak ni nujno, da so to kar želijo. Obogatili jim bodo življenje in postavljali pred izzive. Ni lahko, je pa zelo dobro v smislu osebnostne rasti. Ko smo odrasli smo za svoje odnose odgovorni sami, v osnovi za kvalitetne odnose med sorojenci pa je odgovoren starš.

Miti o sobivanju

Mit - Sorojenci se imajo radi

Samo po sebi ni nujno, da se imajo sorojenci radi, med njima se odnos šele razvija (Nik, 5 let ne vidi »koristi« od 1 letno sestre). Na odnos vplivajo starši, starši si želimo, da se sorojenci vzljubijo. Lahko pomagamo zgraditi odnos, ki bo trajal celo življenje. Resnična vzbljubitev oziroma navezanost se začne graditi, ko je najmlajši star vsaj 6 let, in je dovolj zrel. Za sorojence je zelo dragoceno, da imajo pri roki nekoga za družbo, da lahko z njim kaj počneš, je blizu in na voljo. Ko dosežejo najstniška leta se lahko razvije tudi emocionalna navezanost.

Vedeti moramo, da se ob rojstvu drugega otroka zgodi razočaranje prvega, to je nekaj na kar moramo paziti, da se ne razvije v zamero do mlajših (on mi je vzel starše). Kako povemo otroku, da bomo imeli novega dojenčka? Ne rečemo, da boš dobil bratca s katerim se bosta igrala skupaj (to ne drži za tri letnika in dojenčka). Razmisliti moramo predvsem v kateri točki dojemanja je otrok, kako mu predstavimo. Bolje, da rečemo, kot je, da trenutno z dojenčkom ne more z njim nič in da tako je. Preprosto povemo, da bomo sprejeli še enega člana, tako je, prišel je. V življenju se zgodijo stvari na katere ne moremo vplivati. Velika uspešnost v življenju je, da se znamo soočati s stvarmi na katere ne moremo vplivati. Potrebno pa je tudi potrditi otrokove emocije, recimo, da je naporno imeti dojenčka, ampak ga imamo vseeno radi.

Mit - Starši morajo biti od vseh enaki

Vse svoje otroke nimamo enako radi oziroma na enak način. Torej, če ima en rojstni dan ali dobi tudi drug darilo? Če starejši potrebuje pižamo ali jo dobi tudi mlajši? Ne, naša pozornost je odvisna od konteksta in potreb. Drugemu otroku lahko priznamo čustva, da je bedno ker drugi otrok dobi darila, ampak tako je, ker ima on rojstni dan.

Mit - Starejši naj bo pametnejši in pomaga mlajšemu

Starejši se velikokrat znajdejo v vlogi pomagača. Pomembno je, da aktiviramo tudi mlajše, da tisto kar zmorejo pomagajo tudi oni (prinesi kozarec vode).

Smernice modrega ravnanja staršev

Medsebojne dolžnosti so pomemben del grajenja odnosa – vsi otroci lahko sodelujejo, primer, da en pospravi mizo, drug pobriše, oba se bosta pritoževala in imela skupno temo, nezadovoljstvo proti staršem.

Priznati moramo bolečino starejših otrok, da kar je njihovo, naj bi bilo od vseh, ker je potrebno deliti. Mlajši pogosto uničijo, ne ravnajo lepo z igračami, ni potrebno, da starejši vedno vse delijo, lahko ima starejši nekaj svojih igrač, da jih pazi in jih ima zase.

Če želimo sorojence povezati, so pomembni skupini **družinski rituali**, na katere se lahko upremo. (vedno po zaključku šole gremo skupaj na pico).

Tudi če smo bili pri vzgoji enega otroka uspešni, se nam zgodi, da vzgojenega vzorca pri drugem ne moremo ponoviti, torej s tem vidimo kaj otrok potrebuje ne kaj želi.

Reševanje sporov – odvisno od situacije, so spori, ki jih otroci morajo rešiti sami, vendar, ko so mlajši tega še ne zmorejo. Pri mlajših moramo biti zraven.. V prvem koraku spodbujajmo da rešijo sami, oziroma ga spodbujajmo, da išče načine kako bi rešil nastalo situacijo. Otroci nimajo koristi od naših rešitev, vedno je dobro povprašati njih. Naše rešitve izhajajo iz nas. Pri sporih moramo ubesediti kaj se dogaja. Za otroke je zahtevno ubesediti svoje emocije, reagirajo iz efekta. Pogledati je potrebno tudi moč otroka, če je neaenakomerna moč med otrokoma, ki sta v konfliktu pomagamo pri reševanju.

Zapomnimo si…….**Kako bomo nekaj speljali je pred tem kaj.**

Pomembno je da smo v družini ekipa, da imamo skupne aktivnosti, ki nas povezujejo.

Priporočena literatura:

- Pet jezikov ljubezni - Gary Chapman
- Otroci nas potrebujejo - Dr. Gordon Neufeld, Gabor Mate, dr. Peter A. Levine

Zapisala:

Teja Podgorelec, svetovalna delavka